Sir Benfro Pembrokeshire PCF Fforwm Arfordir Coastal Forum

Y Cynllun Ymgysylltu Ynni'r Môr

Grymuso Cymunedau ar gyfer Dyfodol Cynaliadwy

Canllaw Defnyddwyr Ymgysylltu Ynni Adnewyddadwy Morol

Addysg Ffurfiol ac Anffurfiol

Mae'r Canllaw hwn yn cynnwys gwybodaeth ar sut i hysbysu ac addysgu'r gymuned am ynni adnewyddadwy morol yn Sir Benfro.

Wedi ei ariannu gan Llywodraeth y DU

Ariennir gan Lywodraeth Cymru
Funded by Welsh Government

Pembrokeshire Nature Partnership
Partneriaeth Natur Sir Benfro

Mewn partneriaeth â Phartneriaeth Natur Sir Benfro Pembrokeshire Nature Partnership

WCVA CGGC

Mae'r prosiect hwn yn cael ei ariannu gan Gynllun Capasiti Morol a Arfordirol Lleoedd Lleol i Natur Llywodraeth Cymru, a weinyddir gan WCVA

Cyflwyniad

EMae addysg a dysgu gydol oes yn chwarae rhan fawr yn ein cymuned. Mae prosiectau ynni adnewyddadwy morol yn cynnig ystod eang o gyfleoedd gwaith mewn meysydd fel peirianneg, cynaliadwyedd, cyfathrebu, busnes, a mwy. Mae hyn yn gwneud ynni adnewyddadwy morol yn bwnc gwych i bob dysgwr, gwaeth beth fo'u hoedran neu leoliad. Mae dysgu am ynni adnewyddadwy morol yn helpu pobl ifanc i ddeall sut mae'n effeithio ar eu bywydau a'r gymuned, tra hefyd yn agor eu llygaid i'r cyfleoedd gyrfa y gall eu cynnig.

Yn y Cwricwlwm Cymreig, anogir ysgolion i gysylltu â busnesau, grwpiau cymunedol, a phobl leol i helpu myfyrwyr i gael gwahanol safbwyntiau a dysgu o brofiadau bywyd go iawn. Mae'r pecyn cymorth hwn yn rhoi'r adnoddau sydd eu hangen ar athrawon a thiwtoriaid i blethu ynni adnewyddadwy morol yn eu gwersi.

Gall yr adnoddau hyn hefyd fod yn ddefnyddiol i arweinwyr cymunedol a busnes, gweithwyr ieuenctid, a grwpiau nad ydynt yn ffurfiol fel sgowtiaid, geidiaid, U3A, grwpiau drama, a mwy.

Yn Ysgol...

Mae pedwar diben yn y Cwricwlwm i Gymru a dylai'r rhain fod yn fan cychwyn ac yn nod ar gyfer dylunio'r cwricwlwm mewn ysgolion. Yn y pen draw, nod cwricwlwm ysgol yw cefnogi ei ddysgwyr i ddod yn:

Dysgwyr Uchelgeisiol a Chymwys

Gall myfyrwyr ddarganfod pam mae angen newid y sector ynni fel y gallwn fynd i'r afael â newid hinsawdd. Gallant ffurfio barn am y problemau a meddwl am eu syniadau eu hunain i'w datrys.
Gall myfyrwyr ddarganfod beth mae pobl eraill yn ei wneud i fynd i'r afael â newid hinsawdd yn eu bywydau gwaith.

Dinasyddion Moesegol Gwybodus

Gall disgyblion ddarganfod beth mae eraill yn y gymuned yn ei wneud i fynd i'r afael â newid hinsawdd.

Cyfranwyr Mentrus a Chreadigol

Magu eu sgiliau mewn menter a chreadigrwydd ar broblem byd go iawn.

Unigolion Iach a Hyderus

Mae angen gwaith tîm, hyder a sgiliau personol a ddatblygwyd yn yr ysgol, gartref ac mewn hobïau ar gyfer swyddi yn y sector.
Bydd adeiladu gyrfa y mae myfyrwyr yn ei hoffi mewn lle y maent yn ei garu yn cefnogi eu hiechyd a'u lles gydol oes.

Cwestiynau i'w hystyried

Ar gyfer Pawb

- Beth maen nhw'n ei wybod yn barod am ynni adnewyddadwy?
- Sut mae hyn yn cyd-fynd â gwaith neu weithgareddau eraill y grŵp?
- A oes gan unrhyw un o'r dysgwyr anghenion ychwanegol y mae angen i mi gynllunio ar eu cyfer?

Ar gyfer Athrawon a Thiwtoriaid

- A oes unrhyw sefydliadau a busnesau ynni adnewyddadwy lleol i ddysgwyr gael gwybodaeth amdanynt?
- Sut alla i gynllunio ar gyfer dilyniant yn nealltwriaeth dysgwyr o ynni adnewyddadwy?
- Ydw i wedi cynllunio amrywiaeth o weithgareddau a fydd yn apelio at wahanol grwpiau o ddysgwyr yr wyf yn gyfrifol amdanynt?

Ar Gweithwyr Ieuenctid ac Arweinwyr

- Ydy fy ngrŵp wedi dangos diddordeb mewn dysgu am hyn?
- Sut gallwn ni wneud hyn mewn ffordd y mae'r grŵp eisiau ei wneud gyda'u hamser rhydd?
- Beth yw'r cyfleoedd ar gyfer datblygiad personol a allai gysylltu â hyn?

Ar gyfer Cynrychiolwyr Cymunedol neu Fusnes

- Beth yw'r pwyntiau allweddol sydd angen i mi eu rhannu gyda'r grŵp hwn?
- A oes unrhyw adnoddau neu weithgareddau ar gael a fyddai'n ennyn diddordeb y grŵp hwn?
- A oes gennyf syniad clir o lefel dealltwriaeth a gallu'r grŵp?

Cwestiynau Cyffredin

Ydy hyn wir yn mynd i ddigwydd? Beth os na ddaw swyddi i Sir Benfro?

Mae'r DU wedi gwneud cynnydd mawr ym maes ynni adnewyddadwy, gyda gwynt ar y môr yn trawsnewid cymunedau ar arfordir dwyreiniol Lloegr. Nawr, mae technolegau morol fel ynni gwynt arnofiol ar y môr ac ynni ffrwd lanw oddi ar Gymru yn allweddol i gyrraedd targedau Sero Net, ac mae'n gwneud synnwyr i'r Llywodraeth gefnogi'r datblygiadau hyn.

Hyd yn oed os nad yw'r swyddi'n dod yn uniongyrchol i Sir Benfro, mae'r sgiliau y mae dysgwyr yn eu hennill o astudio ynni adnewyddadwy—fel peirianneg, cynaliadwyedd, a chyfathrebu—yn drosglwyddadwy iawn ac yn berthnasol i lawer o sectorau yn lleol a thu hwnt.

Sut ydyn ni'n mynd i'r afael â phryder cymunedol?

Mae arolygon cenedlaethol yn gyson yn dangos cefnogaeth gref gan y cyhoedd i weithredu ar newid hinsawdd, gan gynnwys cynyddu'r defnydd o ynni adnewyddadwy. Yn y DU, mae'n ofynnol i ysgolion addysgu'r wyddoniaeth y tu ôl i newid hinsawdd, ac mae cyflwyno myfyrwyr i wahanol safbwyntiau yn eu helpu i feithrin sgiliau meddwl beirniadol.

Beth am her gan rieni a gwarcheidwaid?

Mae diwydiant tanwydd ffosil Sir Benfro wedi darparu swyddi sy'n talu'n dda, felly mae'n ddealladwy bod rhieni'n ei weld yn opsiwn da. Fodd bynnag, mae'r sgiliau sydd eu hangen ar gyfer swyddi adnewyddadwy morol yn drosglwyddadwy iawn i sectorau eraill fel twristiaeth, ffermio a chynhyrchu bwyd. Mae dysgu am ynni adnewyddadwy morol yn helpu myfyrwyr i adeiladu set sgiliau cryf y gellir ei haddasu ar gyfer ystod eang o yrfaoedd yn y dyfodol.

Adnoddau

- **Llysgennad STEM**: Rhwydwaith o wirfoddolwyr o ddiwydiant sy'n anelu at ddarparu sesiynau mewn ysgolion sy'n gysylltiedig â'u gwaith mewn Gwyddoniaeth, Technoleg, Peirianneg a Mathemateg.
- **Gyrfa Cymru**: Darparu cysylltiadau rhwng ysgolion a chyflogwyr gan gynnwys y sector ynni adnewyddadwy.
- **Cyrff Proffesiynol**: Mae gan sefydliadau fel The Institution of Civil Engineers, neu Institution of Engineering and Technology adnoddau a chymorth i ysgolion.
- **Busnesau Lleol a Chenedlaethol**: Mae'r rhain yn aml yn awyddus i ymgysylltu ag ysgolion. Mae gan gwmnïau mwy wybodaeth am eu gwaith a'u llwybrau i gyflogaeth.

Gweithgareddau Ymgysylltu

Mae'r tabl isod yn cynnwys gwahanol ddigwyddiadau a gweithgareddau i ymgysylltu addysg ag ynni adnewyddadwy morol.

Digwyddiad	Gweithgaredd
Gweithdai mewn ysgolion, colegau, cytiau sgowtiaid neu unedau cadetiaid.	Gweithdai rhyngweithiol dan arweiniad arbenigwyr gydag arbrofion a thrafodaeth ymarferol.
Teithiau maes i safleoedd ynni a busnesau lleol perthnasol.	Trefnu ymweliadau â chwmnïau lleol sy'n ymwneud â'r diwydiant.
Ffeiriau Gwyddoniaeth a chystadlaethau mewn ysgolion ac mewn digwyddiadau rhanbarthol.	Mae arddangosiadau a gwobrau prosiect myfyrwyr yn annog creadigrwydd a dealltwriaeth ddyfnach.
Cynghorydd Gyrfa a hyfforddiant athrawon	Gwahoddwch siaradwyr gwadd neu gynnal gweithdai gyda chyflwyniadau a Holi ac Ateb i ymgysylltu â chynghorwyr gyrfaoedd mewn cyfleoedd lleol a llwybrau i ynni adnewyddadwy morol.

Sianeli Cyfathrebu

Mae'r tabl isod yn cynnwys dulliau cyfathrebu am ynni adnewyddadwy morol ar gyfer Addysg.

Sianel	Disgrifiad
Cylchlythyrau clwb a hysbysfyrddau	Ar ôl digwyddiadau a gweithgareddau ynni adnewyddadwy morol yn yr ardal ac o'i chwmpas. Cynhwyswch newyddion MRE, uchafbwyntiau'r prosiect, a digwyddiadau sydd i ddod. Mae diweddariadau rheolaidd yn hysbysu'r gymuned ac yn ei chynnwys.
Gwefannau Addysg Ffurfiol	Cynhaliwch adnoddau, calendrau digwyddiadau, a deunyddiau addysgol. Hyb gwybodaeth ganolog ar gyfer mynediad hawdd.
Facebook, Instagram, Twitter, TikTok	Rhannwch ddiweddariadau, cynnwys addysgol, cyhoeddiadau digwyddiadau ac astudiaethau achos. Ymgysylltwch â'r gymuned trwy bostiadau a thrafodaethau rhyngweithiol. Cymerwch ran mewn tueddiadau feirol.
Ystafelloedd dosbarth, gwersi a gweithdai.	Cynhaliwch sesiynau rhyngweithiol gyda deunyddiau pecyn cymorth ar ynni adnewyddadwy morol. Gwahoddwch arbenigwyr diwydiant lleol i gyflwyno sesiynau.

Cysylltu

Fl gael rhagor o wybodaeth neu i gysylltu â ni, e-bostiwch Gydlynydd Prosiect y Cynllun Ymgysylltu Ynni'r Môr
holly.skyrme@pembrokeshirecoastalforum.org.uk

ewch i'n tudalen we yn www.pembrokeshirecoastalforum.org.uk/meep